

Usnesení Výboru regionů k finanční krizi

(2009/C 76/13)

VÝBOR REGIONŮ

1. **je znepokojen** vážnými sociálními následky finanční krize a jejím dopadem na celé hospodářství, zejména na jednotlivé územní celky a občany; proto **požaduje** zavedení rozhodných opatření na podporu poptávkové stránky hospodářství stejně jako malých a středních podniků a místních a regionálních orgánů, aby byla zachována soudržnost a ochráněny klíčové investice a projekty v infrastruktuře;

2. plně **podporuje** cíl bezpečného jednotného finančního trhu v Evropské unii založeného na vysokých požadavcích transparentnosti a nejmodernějším a pohotovém systému dozoru na příslušných úrovních správy; **zdůrazňuje**, že je třeba se vyvarovat opatření a předpisů, jež mohou utlumit finanční trh, a zaměřit společné úsilí na zajištění zdravého finančního řízení, aby byla obnovena důvěra v hospodářství;

Pokud jde o iniciativy EU týkající se řešení a překonání finanční krize, Výbor regionů:

3. **vítá** dohodu, které bylo dosaženo na zasedání Evropské rady ve dnech 15. a 16. října 2008, jako nezbytný předpoklad pro obnovení důvěry ve finanční trhy a **domnívá se**, že její rozhodnutí představují důležité kroky k obnově důvěry v rámci finančního sektoru a omezení následků krize pro hospodářství, přestože tak pro rozpočty a daňové poplatníky vzniknou náklady;

4. **souhlasí** s rozhodnutím EU zvýšit minimální záruky za úspory občanů na území Evropské unie, **vítá** ho jako správné opatření k ochraně úspor občanů v EU a k bezprostřednímu obnovení důvěry v bankovní systém, aniž by tím daňovým poplatníkům vznikly náklady navíc nebo aniž by došlo k narušení hospodářské soutěže, a podporuje cíl předcházet úpadkům velkých bank v EU;

5. **oceňuje** prohlášení členských států, že do roku 2011 vyhradí prostřednictvím Evropské investiční banky 30 miliard eur na pomoc malým a středním podnikům v Evropě, **tvrdí** však, že to představuje pouze první krok na podporu hospodářství;

6. **zdůrazňuje** významnou úlohu Evropského sociálního fondu a programů zaměřených na zmírnění škodlivých účinků současné krize, a **vyzývá** Evropskou komisi, aby prozkoumala možnosti úpravy stávajících nástrojů v souladu se současnými okolnostmi, včetně revize Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci směřující k jeho vyšší operativnosti;

7. **podporuje** nedávné iniciativy Komise, jejichž účelem je změna směrnic regulujících finanční trhy, zvláště pak se zaměřením na opatření v oblasti dohledu, řízení rizika a řešení krizí, a **žádá Evropskou komisi**, aby vzala v úvahu roli místních a regionálních orgánů;

8. **vybízí** Evropskou komisi, aby navrhla směrnici, která sladí informace poskytované finančními institucemi o finančních produktech a stanoví povinnost označit související rizika snadno pochopitelným způsobem, zjednoduší smlouvy a stanoví jasné požadavky transparentnosti bankovních služeb;

9. **vybízí** Evropskou komisi, aby povzbudila uzavření dohody o kodexu chování, a tak zajistila, že činnosti finančních institucí za účelem zisku nebudou v rozporu s obecným veřejným zájmem;

10. kromě toho **prohlašuje**, že následky finanční krize pro hospodářství by neměly změnit zavedené dlouhodobé politické priority EU, zejména: podporu více a lepších pracovních míst, povzbuzení výzkumu a inovací, zvýšení konkurenceschopnosti, posílení územní soudržnosti a boj proti příčinám a důsledkům globálního oteplování;

11. **naléhavě vyzývá**, aby se věnovala zvláštní pozornost vyšší zadlužení občanů, zejména zadlužení na účtech kreditních karet, které rychle narůstá a vede k tomu, že držitelé karet nedokáží dluh splácet;

12. **vítá** jmenování skupiny na vysoké úrovni pro strukturu dozoru nad evropskými finančními trhy a podotýká, že je složena z expertů finančních institucí, ministerstev financí jednotlivých zemí, bankovníctví a průmyslu; úroveň místní a regionální správy není v De Larosièrově skupině **bohužel** zastoupena, proto **vybízí**, aby byl jmenován zástupce Výboru regionů;

13. **žádá**, aby byl vytvořen řádný regulační rámec s účinným systémem pravidel a prostředků k prosazování práva;

14. **žádá**, aby byla provedena reorganizace mezinárodního finančního systému, a tak se zvýšila transparentnost finančních operací, přezkoumaly se obezřetnostní nebo účetní normy vztahující se na finanční instituce, posílila se odpovědnost manažerů a omezila se ustanovení systému, jež povzbuzují nadměrné přebírání rizika (např. sekuritizace, politika odměňování); a závěrem **trvá na** lepší koordinaci mezi různými vnitrostátními orgány dozoru s ohledem na dozor nad nadnárodními finančními skupinami;

Místní rozměr finančního systému

15. **připomíná**, že místní a regionální orgány odpovídají v EU za třetinu veřejných výdajů a více než dvě třetiny veřejných investic, a proto musí být považovány za aktivní subjekty zapojené do řešení této krize a zachování budoucího hospodářského růstu; **zastává** proto **názor**, že místní a regionální orgány by měly být podporovány ve svých investičních aktivitách např. v infrastruktuře, aby se předešlo nebezpečné spirále od nízkých investic ke ztrátě pracovních míst, nedostatku prostředků a dalšímu snížení investic;

16. **zdůrazňuje**, že finanční krize se místních a regionálních orgánů přímo týká, protože spořitelny v mnoha zemích mají v regionech hluboké kořeny; jsou v přímém kontaktu s místními obyvateli a podniky a přispívají k hospodářské, sociální a územní soudržnosti a pohánějí nově založené podniky a malé a střední podniky;

17. **vybízí** proto Radu, Komisi a členské státy, aby uznaly významnou úlohu místní a regionální úrovně pro fungování veřejných finančních zprostředkovatelů; **požaduje**, aby místní a regionální orgány byly konzultovány ve fázi přípravy a provádění jakékoliv nové struktury finančního systému EU, aby byla ku prospěchu hospodářství, malých a středních podniků a občanů zajištěna výměna zkušeností a přenos odborných znalostí zdola nahoru a shora dolů;

Politika hospodářské soutěže

18. **vítá** sdělení Komise o použití pravidel pro poskytování státní podpory na opatření přijatá ve vztahu k finančním institucím v souvislosti se současnou globální finanční krizí⁽¹⁾ a **žádá** Evropskou komisi, aby pečlivě sledovala důsledky státní podpory poskytnuté podle čl. 87 odst. 3 písm. b) jednotlivým bankám, a tak se ujistila, že tato podpora bude omezena na nezbytné minimum a že se zamezí narušení hospodářské soutěže;

19. **vítá** dohodu o minimální záruce za úspory ve výši 50 000 EUR a **požaduje** zavedení vhodných daňových pobídek pro širokou veřejnost, jež by zajistily, že hospodářská soutěž bude narušena v nejnižší možné míře, a zaručily rovné podmínky pro všechny instituce finančního sektoru. Tato opatření jsou důležitá pro opětovné získání důvěry občanů ve finanční systém;

20. **navrhuje** přepracovat systém oceňování tak, aby byly vytvořeny jednoduché kodexy a/nebo kategorie, jež by odlišily banky s uvážlivým investičním profilem od bank, které upřednostňují rizikové postupy; **je názoru**, že ustavení Evropské agentury pro hodnocení úvěrových rizik za tímto účelem by bylo velmi užitečným krokem;

⁽¹⁾ KOM (2008/C 270/02), 25.10.2008.

21. **podporuje** úsilí Evropské komise směřující k odstranění všech narušení vnitřního finančního trhu (*Zpráva o šetření v sektoru drobného bankovníctví ze dne 31. ledna 2007*) a přetrvávající roztržnosti mezi jednotlivými zeměmi i rozdíly v ziskových maržích, způsobech stanovení cen, prodejních modelech a nesouměrnosti informací; **sdílí** s Evropskou komisí cíl dokončit společný finanční trh, který bude transparentnější, pevnější a lépe připravený reagovat na globální výzvy;

Rozpočtové otázky

22. **připomíná**, že místní a regionální orgány jsou důležitými činiteli v oblasti politiky a rozpočtu, kteří řeší výzvy, jež jsou pro příští desetiletí pro Evropu klíčové;

23. **zdůrazňuje**, že finanční krize a její negativní dopad na hospodářský růst a zaměstnanost zvýší poptávku po pomoci, sociální podpoře, preferenčních sazbách veřejných služeb; místní a regionální orgány jsou v přední linii, co se týče těchto očekávání;

24. **upozorňuje** na pravděpodobné zhoršení finančních podmínek pro hospodářské subjekty včetně místních a regionálních orgánů, což může ovlivnit jejich schopnost půjčovat si na nové investice;

25. **vybízí**, aby byla věnována zvláštní pozornost možnostem místních a regionálních orgánů provádět financování a **požaduje**, aby se jim dostalo vhodné podpory v případě, že zvýšené náklady financování a dluhové břemeno ohrožují včasnou realizaci jinak dobrých projektů, které jsou hodnotné a důležité jak pro regiony, tak pro hospodářství EU jako celku;

Politika soudržnosti

26. **žádá**, aby se v tomto období zavedla větší pružnost při využívání strukturálních fondů, a **podporuje** mimo jiné rozšíření doby pro uvolnění strukturálních fondů ze dvou let po referenčním roce (n+2) na tři roky po referenčním roce (n+3), aby se zaručilo, že kvalitní projekty, u nichž se očekává, že poskytnou účinná řešení, nebudou zbytečně vystaveny nebezpečí ztráty financování z fondů EU;

27. **žádá** finanční instituce, evropské orgány a banky, aby přidělily přiměřené finanční prostředky a/nebo záruky na investice do infrastruktury i do inovačních projektů s prokázanou kvalitou, které přispívají ke konkurenceschopnosti a efektivitě; **trvá** na tom, že by se měla zohlednit skutečnost, že pokud by se nepodařilo tyto investice dokončit včas, nejen že by to přímo poškodilo zainteresované územní celky a jejich malé a střední podniky, ale také by to mělo negativní dopad na průmysl EU, a tím by ovlivnila hospodářský růst a ohrozila cenná pracovní místa;

28. **žádá**, aby podíly spolufinancování místních a regionálních orgánů nebyly posuzovány jako započitatelné stejně jako podíly ERDF a ESF aktivované v operačních programech pro účely Paktu stability v různých zemích. Místní orgány by tak mohly aktivovat projekty schopné podpořit růst a rozvoj místní ekonomiky a trhu práce, aniž by byly vystaveny restrikcím, které jsou uplatňovány v některých zemích vůči místním orgánům narušujícím pakt (znemožnění přístupu k půjčkám a zaměstnávání, krácení státních prostředků);

29. **navrhuje** užší institucionální partnerství mezi VR a EIB na základě svých cílů posílit hospodářskou a sociální soudržnost, jak stanoví Smlouva o ES, konkrétněji její Protokol č. 28 o hospodářské a sociální soudržnosti;

30. **podporuje** reformní opatření oznámená Evropskou investiční bankou, jež se týkají: zjednodušení postupů pro přístup k půjčkám, rozšíření půjček na nehmotné investice (licence, výzkum atd.); sdílení rizik mezi EIB a bankami a transparentnosti finančních výhod přiznaných malým a středním podnikům; žádá, aby byla posílena možnost EIB intervenovat v případě projektů v infrastruktuře, zejména využitím dlouhodobých investičních fondů (kmenových akcií) za účelem zvýšení vlivu EIB; závěrem navrhuje, aby byl vytvořen mechanismus, do něhož by byla zapojena EIB, který by se podobal mechanismům na podporu malých a středních podniků a byl by zaměřen na podporu možností místních a regionálních orgánů spolufinancovat projekty související s územní soudržností;

V Bruselu dne 27. listopadu 2008

Udržitelná Evropa

31. **potvrzuje** závazek VR, pokud jde o cíle související se změnou klimatu, a vyjadřuje naději, že příslušné úkoly budou splněny bez ohledu na hospodářské potíže; proto by mělo být vynaloženo úsilí na podněcování evropských investic do technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie pomocí programů financování (doprava, budovy atd.) a financování výzkumu, zvláště v malých a středních podnicích;

32. **znovu potvrzuje** svůj závazek, pokud jde o dosažení dynamického a udržitelného hospodářského růstu v rámci stabilního evropského sociálního modelu, energetické účinnosti a snížení dopadu na životní prostředí; prohlašuje, že i přes současné výjimečné okolnosti by se EU, celostátní ani místní či regionální orgány neměly svým jednáním těmto cílům zpronevěřit; naopak, vybízí odpovědné činitele, aby se chopili vedení a proměnili rizika na příležitosti tím, že podpoří výzkum a investice do účinných technologií, které přinesou dlouhodobé hospodářské oživení spolu s udržitelnými postupy v oblasti životního prostředí;

33. **pověřuje** svého předsedu, aby předložil toto usnesení Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Radě a předsednictvím Evropské unie.

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE